

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Mål- och budgetskrivelse 2026-2028

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden antar mål- och budgetskrivelse 2026-2028 och begär av regionfullmäktige att:
 - Utöver kompensation för lönerrevision och interna avtal kompensera hälso- och sjukvårdsnämnden med 99,6 miljoner kronor enligt sammanställning i mål- och budgetskrivelse 2026-2028.
 - Tilldela hälso- och sjukvårdsnämnden investeringsmedel enligt sammanställningen i mål- och budgetskrivelse 2026-2028.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner förslagen till mål och lämnar de vidare till regionfullmäktige för beslut.

Sammanfattning

Mål- och budgetskrivelsen är ett dokument som innehåller nämndens förslag till drift-, investerings- och exploateringsbudget, motiv till äskanden och eventuella förslag till nya eller förändrade mål.

Inför 2026 har nämnden förslagit på revidering av tre av nämndens mål. Revideringarna är främst språkliga för att förtydliga målsättningen, men i några fall även en förändring av målvärdena.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens underskott för 2024 uppgick till 107 miljoner kronor. Bruttokostnadsutvecklingen jämfört mot föregående år var 2 procent att jämföra med 8 procent 2023. Arbete pågår kontinuerligt med att identifiera områden som kan effektiviseras, men kostnadsutvecklingen är allt för snabb inom områden som inte är direkt påverkbara för hälso- och sjukvården.

Flera större digitaliseringsprojekt pågår parallellt de närmsta åren, bland annat implementering av nytt huvudjournalssystem, systemstöd anestesi/IVA, system för avvikelshantering, Microsoft 365 med mera. Tillsammans med ökade kostnader för lokaler och investeringar är det ekonomiska realiteter som behöver hanteras.

Tilldelning av budgetmedel inför 2025 var utifrån regionens förutsättningar på relativt låg nivå vilket även inneburit att hälso- och sjukvårdsförvaltningen

framförallt arbetat med att i budgeten uppnå kostnadstäckning i största möjligaste mån. Inräknat nya statsbidrag bedöms gapet fortsatt vara minst cirka 80 miljoner 2025. För att kunna hantera befintliga underskott skulle det krävas en negativ bruttokostnadsutveckling på cirka 2 procent.

I dagsläget är den sammantagna bedömningen att sjukvårdens resurser för att hantera alla de krav och förväntningar som ställs, inte minst på grund av det osäkra omvärldsläget, starkt begränsade. För att skapa den robusthet och säkerhet som efterfrågas så behöver sjukvården resurssäkras på flera plan.

Nedan redovisas de ekonomiska behov som hälso- och sjukvårdsförvaltningen behöver kompenseras med utifrån målet att uppnå en budget i balans. Förvaltningen gick in i 2025 och går med största sannolikhet även 2026 in med ett underliggande underskott att arbeta bort. Att dessutom kunna hantera alla kända tillkommande kostnader bedöms inte realistiskt.

Förvaltningen äskar därmed om 99,6 miljoner kronor, enligt tabell nedan, för dessa områden som inte bedöms kunna hanteras genom effektiviseringar under 2026.

Önskad kompensation, MSEK	
Resursfördelningsmodell	57,1
Nytt journalsystem	10,0
Prisjustering köpt vård	7,0
Nytt avtal tvätt	2,5
Hysesökning Akutmottagning och bårhus	2,5
Hyra havspaviljongen	10,4
Kapitalkostnader	6,5
Externa avtal enligt tabell under avsnitt 3.2	3,6
Totalt:	99,6

Region Gotlands investeringsplan för hälso- och sjukvården omfattar medicinsk teknisk utrustning, lokalombyggnationer, inventarier och IT-system. Investeringspotten på 40 miljoner kronor anses rimlig, förutsatt att större projekt över 3 miljoner kronor beslutas separat. För att undvika ekonomisk urholkning föreslås en gradvis ökning av potten med cirka 5 miljoner kronor, anpassat efter ekonomiska kostnader.

Ett av de större projekten är etableringen av PCI-verksamhet på Gotland, vilket kräver investeringar i lokaler och utrustning med förväntad genomförandetid tidigast 2027. Beslut i frågan fattar hälso- och sjukvårdsnämnden under våren 2025.

En ny magnetkamera (MR) behövs då den nuvarande passerat sin tekniska livslängd. Dessutom finns ett behov av ytterligare en MR-enhet, men beslut om detta kräver vidare utredning. För Laboratoriemedicinskt Centrum Gotland

(LMCG) behövs två nya kemi-instrument till en kostnad av cirka 4 miljoner kronor.

Tillfälliga ombyggnationer planeras på Visby lasarett för att möta verksamhetsbehoven under de kommande 10–15 åren, i väntan på ett strategiskt beslut om större om- eller nybyggnation. Detta inkluderar förbättringar på intensivvårdsavdelningen, endoskopimottagningen, sterilcentralen och LMCG. Samtidigt framhålls behovet av ett strategiskt beslut för Visby lasarett, då nuvarande trånga lokaler och etappvisa ombyggnationer riskerar att bli ineffektiva och kostsamma.

För ombyggnationen av primärvården på Korpenområdet uppskattas investeringskostnaden till cirka 400 miljoner kronor, för detta projekt pågår nu förstudien, vilken beräknas vara klar i oktober 2025, då också med en bedömd kostnadsindikation.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att mål- och budgetskrivelse 2026-2028 följer anvisningar från regionstyrelseförvaltningen och tjänar som underlag inför regionstyrelsens budgetberedning.

Ett underliggande underskott, tillsammans med ökade kostnader inom ett flertal områden gör att de effektiviseringar som genomförs löpande inte räcker för att balansera ekonomin fullt ut. Ett budgettillskott behövs för att förvaltningen ska ges rimliga förutsättningar för att bedriva den vård som förväntas enligt lagstiftning, nationella krav och lokala förutsättningar, med ambitionen att upprätthålla en god och jämlik vård för de gotländska medborgarna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2025-03-10
Mål- och budgetskrivelse 2026-2028
Investeringsäskanden 2026-2030

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till

Regionfullmäktige